

บทบรรณาธิการ

วารสารเอเชียพิจารณฉบับที่ 2 ปีที่ 1 ที่ผู้อ่านทุกท่านกำลังอ่านอยู่นี้ มีการปรับปรุงรูปแบบภายในเล่มบางประการ เช่น การใส่รายละเอียดของชื่อวารสารปีที่พิมพ์ ฉบับที่พิมพ์ ลงในด้านขวาของหน้า เพื่อสะดวกสำหรับผู้อ่านใช้ในการอ้างอิง และง่ายสำหรับการค้นหา ทั้งในแง่ของวิชาการและการจัดการตัววารสารเอง ซึ่งในวารสารได้แบ่งให้มีการนำเสนอใน 4 รูปแบบหรือประเภทดังนี้ คือ ประเภทบทความพิเศษ บทความวิชาการ บทความวิจัย และบทพิจารณาหนังสือ

ในเอเชียพิจารณฉบับนี้ มีบทความพิเศษ 1 บทความ ซึ่งเป็นบทความของศาสตราจารย์ ดร.มาคาปาโต เอ. มุสลิม ผู้ซึ่งเป็นอธิการบดีประธานผู้บริหารของมหาวิทยาลัยรัฐมินดาเนา (Mindanao State University System) ศาสตราจารย์ ดร.มาคาปาโต มีบทบาทที่สำคัญต่อกระบวนการการสร้างสันติภาพระหว่างกลุ่มแบ่งแยกมุสลิมมินดาเนากับรัฐบาลแห่งประเทศฟิลิปปินส์ ในบทความของท่านเรื่อง “ประสบการณ์ของฟิลิปปินส์ในการจัดการความหลากหลายทางวัฒนธรรม : บทเรียนสำหรับประชาคมอาเซียน+3” ได้ชี้ให้เห็นข้อคิดและวิธีการที่สำคัญในการจัดการความหลากหลายทางวัฒนธรรมของรัฐบาลฟิลิปปินส์ว่าโดยทั่วไปมี 2 แนวทาง ที่แข่งขันกันในการจัดการความหลากหลายทางวัฒนธรรม แนวทางแรก คือ การผสมกลมกลืน (assimilation) วัฒนธรรมอื่นเข้ากับวัฒนธรรมกระแสหลักและกลายเป็นวัฒนธรรมเดียว (Mono-culture) และแนวทางที่สองคือ แนวทางพหุวัฒนธรรมนิยมซึ่งยอมรับการดำรงอยู่ของความหลากหลายทางวัฒนธรรม จากประสบการณ์ของประเทศฟิลิปปินส์ แนวทางพหุวัฒนธรรมนิยม เป็นแนวทางที่ถูกนำมาใช้และประสบความสำเร็จในการจัดการความหลากหลายทางวัฒนธรรมของประเทศฟิลิปปินส์ มาคาปาโต ให้ข้อคิดว่าผู้นำประเทศส่วนใหญ่ในโลกมักผิดพลาดในนโยบายการจัดการด้วยการไม่ยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม จนนำไปสู่ปัญหาต่างๆตามมา ไม่จบสิ้น สำหรับ มาคาปาโต แล้วประสบการณ์ของประเทศฟิลิปปินส์ ควรค่าต่อการนำไปเป็นบทเรียนในการแก้ปัญหาความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะในประชาคมอาเซียน

ในส่วน of บทความวิชาการ งานชิ้นแรก เรื่อง “อาเซียน-สหภาพแอฟริกา : การท้าทายความร่วมมือข้ามภูมิภาค” ของ รศ.ดร.วราภรณ์ จุลปานนท์ ได้ชี้ให้เห็นถึงพัฒนาการของความร่วมมือข้ามภูมิภาคระหว่างอาเซียนและแอฟริกา ซึ่งมีจุดเริ่มต้นที่สำคัญจาก “จิตวิญญาณบันดุง” เมื่อมีการจัดประชุมสุดยอดระหว่าง เอเชีย-แอฟริกาที่เมืองบันดุง ประเทศอินโดนีเซียในปี ค.ศ. 1955 โดยข้อตกลงที่เห็นร่วมกันจากการประชุมสุดยอดครั้งนี้ คือ จุดยืนของสองทวีปในอันจะต่อต้านลัทธิจักรวรรดินิยมตะวันตก การต่อสู้เพื่อเสรีภาพ ความยุติธรรม และสันติภาพ ประเด็นที่สำคัญคือการก้าวข้ามความสัมพันธ์และความร่วมมือแต่เพียงภายในอาเซียน ไปสู่ความร่วมมือระดับภูมิภาคที่ใหญ่และกว้างขวางยิ่งขึ้น แต่ก็มีผลทำร้ายที่สำคัญยิ่งคือ ความสามารถในการต่อกับขั้วอำนาจเดิมในระบบโลกยุคปัจจุบัน รวมถึงความสามารถของผู้นำประเทศในกลุ่มความร่วมมือ เอเชีย-แอฟริกาในการกำหนดรูปแบบความสัมพันธ์ข้ามภูมิภาคอย่างเป็นรูปธรรม อันจะส่งผลต่อการค้าและการลงทุนของประเทศเหล่านี้ต่อไปในอนาคต

บทความวิชาการชิ้นต่อมาของ ดร.มุฮัมหมัดอิลยาส ญาปริง เรื่อง “เบื้องหลังการก่อตัวขึ้นของประชาชาติปไตในอินโดนีเซีย : บทบาทของเสรีนิยมอิสลาม” ได้ชี้ให้เห็นการก่อตัวของเสรีนิยมอิสลาม และบทบาทของเสรีนิยมอิสลามในประเทศอินโดนีเซีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทในการปฏิรูปการศึกษา เนื่องจากกลุ่มเสรีนิยมอิสลามเป็นกลุ่มที่เข้ามาท้าทายความคิดและแนวทางการศึกษาแบบดั้งเดิมที่ดำรงอยู่อย่างยาวนานในสังคมอินโดนีเซีย ซึ่งกลุ่มเสรีนิยมอิสลามได้พยายามชี้ให้เห็นความสำคัญของโลกสมัยใหม่ วิทยาการสมัยใหม่แบบโลกตะวันตก และมองว่ามันเข้ากันได้กับศาสนาอิสลาม การมาของกลุ่มเสรีนิยมอิสลามในสังคมอินโดนีเซียทำให้เกิดการตื่นตัวของมุสลิมอย่างกว้างขวาง และก่อให้เกิดการเปิดรับทางความคิด และการปรับตัวในด้านต่างๆของสังคมมุสลิมในอินโดนีเซีย

ในบทความวิชาการของ ดร.มาโนชญ์ อารีย์ เรื่อง “ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม เสอาเอก และสื่อกลางของประชาคมอาเซียน : มุมมองภารกิจนิยมใหม่” ได้ให้ข้อคิดและใช้ข้อถกเถียงสำคัญว่า เสอาหลักประชาคมสังคมและวัฒนธรรม เป็นเสอาหลักที่สำคัญที่สุดในฐานะ “เสอาเอก” ของการรวมตัวกันของประชาคมอาเซียน แม้ว่าเสอาหลักประชาคมเศรษฐกิจและเสอาหลักประชาคมการเมืองและความมั่นคงจะมีบทบาทมากก็ตาม อย่างไรก็ตาม มาโนชญ์ ได้พยายามอธิบายในมุมมองภารกิจนิยมใหม่ (Neo-Functionalist) ซึ่งเน้นพันธกิจการยกระดับหรือสถานการณ์กินดีอยู่ดี (well-being) มากกว่าที่จะพูดถึงเรื่องการเมืองระดับสูง (high politics) เพราะความอยู่ดีกินดีเป็นพื้นฐานสำคัญและเป็นมีความเป็นสากลสูงที่นำไปสู่ความร่วมมือหลากหลายตามมา หรือเพิ่มความร่วมมือในด้านอื่นๆมากขึ้น เนื่องจากมองเห็นประโยชน์ร่วมกันอันเป็นที่มาของแนวคิด การไหลล้น (Spill-over) ของความร่วมมือและการพึ่งพากันและกันมากขึ้น มิเช่นนั้นอาจเสียผลประโยชน์ได้ง่ายๆเช่นกัน

ในบทความเรื่อง “อัสวะสะฎียะฮ์ในฐานะเครื่องมือทางอุดมการณ์ สำหรับระเบียบสังคมการเมืองในประเทศมาเลเซีย” ของ นิพนธ์ โชะเฮง ได้พยายามนำเสนอแก่นแนวทางการคิดในอิสลามที่สำคัญอันหนึ่ง คือ “อัสวะสะฎียะฮ์” หลักหรือแนวทางสายกลาง หรือ ดุลยภาพในอิสลาม ซึ่งผู้เขียนมองว่าเป็นทั้งเครื่องมือทางอุดมการณ์และแนวทางปฏิบัติในการจัดระเบียบทางสังคมการเมืองในประเทศมาเลเซีย ผู้เขียนได้หยิบยกนโยบายสำคัญๆ ของรัฐบาลมาเลเซียตั้งแต่สมัยของ ดร.มกุฎี โมฮัมหมัด สมัยอับดุลลอฮ์ อะห์หมัด บาดารีและนายกรัฐมนตรีคานายิบ ตันรอซก ที่ถูกนำมาปฏิรูปในประเทศมาเลเซีย และวิเคราะห์ที่มีลักษณะของการประยุกต์ใช้แนวคิด “อัสวะสะฎียะฮ์” ในการบริหารจัดการระเบียบสังคมการเมืองมาเลเซีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบาย “อิสลามานูวัตร์” ของ ดร.มกุฎี โมฮัมหมัด “นโยบายอิสลามหะฎูรีย์” ของอับดุลลอฮ์อะห์หมัด บาดารี และนโยบายอัสวะสะฎียะฮ์ ที่หลอมรวมกับนโยบาย “มาเลเซียเป็นหนึ่ง” ซึ่งในภาพรวมของนโยบายเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีความสัมพันธ์กับแนวคิดทางศาสนาอิสลามอย่างมีนัยสำคัญอันแสดงให้เห็นบทบาทของศาสนาอิสลามในสังคมมาเลเซีย และความลงรอยกันระหว่างศาสนากับโลกสมัยใหม่ที่เห็นผลเป็นรูปธรรมในสังคมมาเลเซีย

ในบทความวิชาการชิ้นสุดท้ายชื่อ “โอกาสในการสร้างประชาชาติปไตที่มั่นคงของอินโดนีเซีย” ของ อาจารย์เทอดศักดิ์ ไปจันทิก ได้อธิบายให้เห็นว่าประเทศอินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีระดับของประชาชาติปไตในรูปแบบอิสระเต็มที่เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆในภูมิภาค จากการสำรวจ

ข้อมูลของ Freedom House จนเป็นที่มาที่ผู้เขียนนำเสนอข้อถกเถียงว่า อินโดนีเซียมีโอกาสที่ดีที่จะสร้างเสริมประชาธิปไตยที่มั่นคง จากการศึกษาระบบการเมืองในอินโดนีเซียของผู้เขียน พบว่ามีปัจจัยสำคัญ 6 ประการที่จะสร้างเสริมประชาธิปไตย ที่มั่นคงได้ในอินโดนีเซีย เช่น การปฏิรูปรัฐธรรมนูญ การปฏิรูประบบราชการ การปฏิรูปกองทัพ เป็นต้น ซึ่งประเด็นการปฏิรูปกองทัพ เป็นประเด็นหนึ่งที่สำคัญที่ผู้เขียนกล่าวถึง เพราะหน้าที่ของกองทัพโดยเฉพาะในยุคสมัยของ ซูฮาร์โต มีหน้าที่ 2 ประการคือ หน้าที่ด้านความมั่นคงและด้านการเมืองไปพร้อมๆกัน ซึ่งการมีอิทธิพลทางการเมืองสูงมากของทหารนี้เองที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์จากสาธารณชน เพราะมีกรณีการละเมิดสิทธิมนุษยชน และเป็นอุปสรรคต่อประชาธิปไตยในอินโดนีเซีย การปฏิรูปและปรับตัวของกองทัพจึงเกิดขึ้น ประเด็นสำคัญ คือ การลดบทบาทของทหารในการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมืองในลักษณะของผู้นำ ซึ่งผู้เขียนได้กล่าวว่า ปัจจัยการปฏิรูปกองทัพและปัจจัยอื่นที่ผู้เขียนกล่าวถึงต่างก็มีความสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นคงของประชาธิปไตยในอินโดนีเซีย

ในส่วนที่เป็นบทไทยพิชัย มีบทความไทยพิชัยสองบทความด้วยกัน บทความแรกของ รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะนุช เงินคล้าย ในหัวข้อ “มาตรฐานของหน่วยงานภาครัฐ” โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาระบบมาตรฐานในหน่วยงานภาครัฐ เปรียบเทียบระบบมาตรฐานแบบต่างๆ ที่ใช้ในหน่วยงานภาครัฐ และเสนอแนะแนวทางในการนำระบบมาตรฐานมาใช้ ซึ่งพบว่ามีมาตรฐานที่ถูกนำมาใช้ในหน่วยงานภาครัฐ อยู่ 3 มาตรฐานหลักๆ คือ มาตรฐานสากลของไทย ด้านการจัดการและสัมฤทธิ์ผลของหน่วยงานภาครัฐ (P.S.O) มาตรฐานขององค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (I.S.O.) และมาตรฐานการจัดการงานธุรการศาลยุติธรรม (J.S.O) ซึ่งทั้งสามระบบมาตรฐานมีข้อดีและข้อเสียแตกต่างกัน และมีความเหมาะสมหรือไม่ขึ้นอยู่กับสภาพขององค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐ และลักษณะของงาน ซึ่งผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะจากผลงานวิจัยอย่างชัดเจน เป็นรูปธรรมและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง เพราะอันที่จริงมาตรฐานหน่วยงานภาครัฐสะท้อนให้เห็นมาตรฐานของการบริหารจัดการประเทศนั่นเอง

ในบทความไทยพิชัยอีกชิ้นหนึ่ง เรื่อง “นโยบายและการวางแผนการดำเนินงานของเทศบาลกรณีศึกษาเทศบาลตำบลเสาชิงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี” ของ รองศาสตราจารย์ พงษ์สิทธิ์ ศรีสมทรัพย์ ได้แสดงให้เห็นว่ามีหลักเกณฑ์ร่วมกันในการจัดทำแผนขององค์กร ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบทั่วประเทศต้องปฏิบัติตาม (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) ดังนั้นการกำหนดนโยบายและการวางแผนของเทศบาลตำบลเสาชิงหิน จำเป็นต้องปฏิบัติตามกระบวนการในการจัดทำแผนและระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ซึ่งจะเห็นได้ว่าภาคราชการส่วนกลางยังคงมีความสำคัญอยู่มาก ในขณะที่เดียวกันผู้วิจัย ยังพบว่าการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในกระบวนการจัดทำนโยบายและแผนยังมีอยู่น้อยมาก

ในส่วนสุดท้ายที่เป็นบทพิจารณาหนังสือ อาจารย์เพิ่มศักดิ์ จะเรียมพันธ์ ได้เลือกที่จะพิจารณาหนังสือที่สำคัญเล่มหนึ่งในวงวิชาการรัฐศาสตร์ ชื่อ *Subverting the Leviathan : Reading Thomas Hobbes as a Radical Democrat* By James R. Martel (โค่นล้มเลวีอาธาน: อ่านโทมัส ฮอบส์ ในฐานะนักประชาธิปไตยสุดขั้ว) เจมส์ อาร์. มาร์เทล พิมพ์ที่ United State สำนักพิมพ์ Columbia University Press ปีที่พิมพ์ 2007, จำนวน 309 หน้า ผู้วิจารณ์หนังสือได้ชี้ให้เห็นข้อ

ถกเถียงที่สำคัญและน่าสนใจในหนังสือเล่มนี้ที่ตีความ ความคิดของ โทมัส ฮอบส์ แตกต่างจากการตีความของนักวิชาการกระแสหลักคนอื่น ๆ ที่อ่านงานฮอบส์ “Leviathan” กล่าวคือ การตีความที่ว่า ฮอบส์ เป็นผู้นิยมระบอบอำนาจเด็ดขาดหรืออำนาจสมบูรณ์ (Absolutism) ขององค์อธิปัตย์ที่เกิดขึ้นจากสัญญาประชาคมเพื่อหลีกเลี่ยงจากภาวะสงคราม และความกลัวตายหรือภาวะแห่งอนาธิปไตย (Anarchy) ซึ่งแน่นอนว่า เจมส์ อาร์ มาร์เตล ได้ตีความที่สวนทางกับการตีความข้างต้น โดยที่เขาตีความว่า งานของโทมัส ฮอบส์ ใน *Leviathan* นั้นสนับสนุนประชาธิปไตยแบบสุดขั้ว (Radical Democracy) และบอกว่าอันที่จริง ฮอบส์ เพียงแค่ใช้สำนวนโวหารในการเขียนงานของตนหรือวาทวิทยา (Rhetoric) ในการอธิบายงานของตนเอง และในทำนองเดียวกันเพิ่มศักดิ์ได้ให้ข้อสรุปประการหนึ่งที่สำคัญว่าในงานของ เจมส์ อาร์ มาร์เตล ก็มีลักษณะของการใช้สำนวนโวหารในการตีความงานของ ฮอบส์ เช่นเดียวกัน มันจึงเป็น วาทวิทยาที่ซ้อนทับกัน (Double Rhetoric) ซึ่งมีทั้งข้อสงสัยและคำตอบอยู่ในการอธิบายอยู่ในหนังสือเล่มนี้

ท้ายที่สุด หวังว่าวารสารฉบับนี้จะเป็นแหล่งข้อมูลหนึ่งทางวิชาการที่สำคัญในวงวิชาการและการศึกษาของไทย และหากมีข้อเสนอแนะใด ๆ ทางกองบรรณาธิการยินดีน้อมรับเพื่อนำไปปรับปรุงต่อไป

นิพนธ์ โชะเฮง
บรรณาธิการประจำฉบับ

อาเซียน-สหภาพแอฟริกา : การท้าทายความร่วมมือข้ามภูมิภาค

Asean-African Union: A challenge to transregional Cooperation

วรารภรณ์ จุลปานนท์

บทคัดย่อ

บทความเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญ ในการศึกษา (1) พัฒนาการของความร่วมมือข้ามภูมิภาคระหว่างอาเซียนและแอฟริกา (2) เหตุผลเบื้องหลังการเชื่อมความสัมพันธ์ดังกล่าว จากการศึกษาพบว่าทั้งอาเซียนและแอฟริกาต่างได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจจากโลกาภิวัตน์มากขึ้น เช่น การไหลบ่าของทุนทั้งจากจีน อินเดีย และตะวันตก จนต้องหันมาเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคในกรอบภูมิภาคนิยมใหม่ โดยเฉพาะเมื่อแอฟริกาได้ได้เข้ามาเป็นสมาชิกของกลุ่ม BRICS จึงปรารถนาที่จะบูรณาการสหภาพแอฟริกาเข้ากับอาเซียนเช่นเดียวกับสมาชิกในกลุ่ม BRICS ทั้งหมดที่ต่างมีความร่วมมือด้านการค้ากับอาเซียนครบแล้ว

This article investigates (1) the development of Asean-Africa transregional Cooperation (2) Also considered is the reason behind this relationship. Finding are (1) The impacts of economic globalizations on Asean and Africa have greatly increased such as foreign investment from China, India and the West so they have to apply the concept of open regionalism as a bridge over the two continent. (2) South African, as BRICS member, inspire to integrate The African Union with Asean like the other members of the BRICS.

เบื้องหลังการก่อตัวขึ้นของประชาธิปไตยในอินโดนีเซีย :

บทบาทของเสรีนิยมอิสลาม และอิสลามศึกษาแนวปฏิรูป**

Behind the Emergence of Democracy in Indonesia. : The role of Islamic Liberalism and the Reformed Islamic Studies

มุฮัมหมัดอิลยาส ญูฮาปริง

Abstract

Indonesia, the Muslim majority country also one of the most important member of the ASEAN, has for the last decade witnessed a profound changes regarding democracy. After the fall of 32 years of authoritarian rule of the Suharto Regime, the country move rapidly to embrace democracy. The democratic institutions have been strengthened alongside the blossoming of civil society. How such traditional Muslim society of which places its values on religion of Islam, embraces modern democratic norms and values? The Answers lie in the role of the so called "Islamic Liberalism", the reformist current of the Islamic thoughts which has been playing a very crucial and active role in articulating, and cultivating the ideas and values of the modern democracy in Indonesian society. The effort of Islamic Liberalist intellectuals to reinterpret Islam and to shift Muslims' energy from party politics as a result of, and a response to the "New Order" policy to social and educational arena has led them to build socio-economic institutions networks across the country, especially, the reformist type of Islamic education. As a result, Islamic education in Indonesia is characterized by diversity. There are many types of Islamic educational institutions and wide range of subjects being taught within the purview of Islamic Studies. Apart from traditional textual method, critical and other methodologies from modern social sciences are also being employed in the study of Islam. This bring about a competing of ideas and inculcating a culture of open minded among Muslims which pave the way for democracy to take hold.

---

* ปรับปรุงจากบทความซึ่งได้นำเสนอในที่ประชุมวิชาการนานาชาติอาเซียน + 3 ชุมชน: ความท้าทายทางสังคมการเมืองในอัตลักษณ์และความแตกต่าง" 16-17 กรกฎาคม 2014 ณ โรงแรมอมารี วอเตอร์เกท กรุงเทพฯ

* บทความชิ้นนี้เป็นผลจากงานวิจัยในโครงการ ASEAN Islamic Studies Networks Development (ASEAN IS NET)

ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม
เสาเอกและเสาหลักของประชาคมอาเซียน: มุมมองภารกิจนิยมใหม่
Social and Cultural Community
The Main and Connectivity Pillar of ASEAN Community:
Neo-Functionalist Perspective

มานิชญ์ อารีย์

บทคัดย่อ

แม้ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมจะเป็นหนึ่งในสามเสาหลักของการสร้างประชาคมอาเซียนในค.ศ. 2015 แต่ดูเหมือนว่ามิตินี้จะไม่ถูกประชาสัมพันธ์หรือกล่าวถึงมากนักเมื่อเทียบกับประชาคมเศรษฐกิจและประชาคมการเมืองและความมั่นคง ทั้งๆ ที่หากพิจารณาถึงความเป็นประชาคมที่ยั่งยืนแล้ว มิติด้านสังคมและวัฒนธรรมถือได้ว่ามีความสำคัญไม่น้อยไปกว่ามิติอื่นๆ เลย โดยเฉพาะหากพิจารณาถึงปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่อาเซียนกำลังเผชิญอยู่ ตลอดจนความหลากหลายทางวัฒนธรรมในภูมิภาค ในอีกด้านหนึ่งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมถือเป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงอนาคตวิถีชีวิตและจุดเปลี่ยนอาเซียนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อีกทั้งยังเชื่อมโยงสัมพันธ์กับมิติทางการเมืองและเศรษฐกิจของอาเซียนในบทความนี้จึงมุ่งวิเคราะห์ความสำคัญของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมต่อการสร้างประชาคมอาเซียน และความเชื่อมโยงกับมิติอื่นๆ ผ่านมุมมองภารกิจนิยมใหม่ (Neo-Functionalist) โดยการศึกษาพบว่าประชาคมสังคมและวัฒนธรรมมีความสำคัญยิ่งในฐานะที่เป็นเสาหลักและเสาหลักที่เชื่อมโยงประชาคมเศรษฐกิจกับประชาคมการเมืองในลักษณะที่เป็นบทต่อเนื่องเนื่อง (Logical Sequence) ตามแนวคิดการไหลล้นของการบูรณาการตามภารกิจ (Spillover Integration) โดยพบสัญญาณบวบบางประการที่ชี้ให้เห็นถึงการส่งผ่านผลประโยชน์จากการบูรณาการทางเศรษฐกิจไปสู่การพัฒนาสภาพสังคมและสวัสดิการในกลุ่มประเทศสมาชิก ซึ่งในทางทฤษฎีก็มีความเป็นไปได้ที่จะก่อให้เกิดเป็นแรงผลักดันไปสู่อีกขั้นของการบูรณาการในระดับต่อไปหรือในมิติการเมืองและความมั่นคงเมื่อประชาชนสัมผัสได้ถึงผลเชิงบวกของการบูรณาการระหว่างกัน

Abstract

ASEAN community will be established in 2015. The community is comprised of three pillars, economic, political and security, social and cultural community. However, most public attention appears to have been focused on economic pillar (AEC), less attention contributed to the social and cultural community. In the other words it seems that ASCC have been less important than others and may have been forgotten. In fact, the ASCC is an essential pillar on building sustainable ASEAN community, particularly on the issues of social inequality that ASEAN is now facing. The pillar ASCC is considered as the key driving mechanism of unavoidable change of ASEAN way of life, which interplays between economic and political dimensions. The article aims to examine the significant of ASCC in building ASEAN community. It also focuses on how the ASCC is relevant to others pillars i.e. APSE and AEC based on Neo-functionalist framework of analysis. The study found that ASCC is so significant and it will be functioning as the main and connectivity pillar between AEC and APSC according to the concept of 'spillover' integration with the positive signal of economic integration and its benefit that help to improve social condition and welfare of member countries, and to push forward further integration for the APSC.

“อัลวะสะฎียะฮ์ ในฐานะเครื่องมือทางอุดมการณ์สำหรับระเบียบทางสังคม การเมืองในประเทศมาเลเซีย”

“Al Wasatiyyah as an Ideological Tool for Socio-political Order in Malaysia”

นิพนธ์ โชะเฮง

บทคัดย่อ

บทความชิ้นนี้ มีจุดประสงค์ที่จะศึกษา “อัลวะสะฎียะฮ์” ในฐานะแก่นแกนทางความคิดในศาสนาอิสลาม และในฐานะเครื่องมือทางอุดมการณ์สำหรับระเบียบทางสังคมการเมืองในประเทศมาเลเซีย ในบทความชิ้นนี้ได้พยายามชี้ให้เห็นนิยาม “อัลวะสะฎียะฮ์” ในมิติต่างๆ และได้พยายามสำรวจการประยุกต์ใช้แนวคิดอัลวะสะฎียะฮ์ ในการบริหารจัดการสังคมมาเลเซีย ผ่านนโยบายต่างๆ ที่สำคัญของรัฐบาลในสมัย ดร.มหฎีร์ โมฮัมหมัด นายอับดุลลอฮ์ อะห์หมัด บาดาวี และ ตุน นายิบ ตุน รอซัค นายกรัฐมนตรีของประเทศมาเลเซีย และพบว่า “อัลวะสะฎียะฮ์” เป็นเครื่องมือทางอุดมการณ์ที่สำคัญในการบริหารจัดการระเบียบสังคมการเมืองในประเทศมาเลเซีย และส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในทิศทางที่ก้าวหน้า และเป็นบวกทั้งต่อส่วนรวมและปัจเจกบุคคล ทั้งมุสลิมและชาวต่างศาสนิกในสังคมมาเลเซีย

คำสำคัญ : อัลวะสะฎียะฮ์ เครื่องมือทางอุดมการณ์ ระเบียบสังคมการเมือง

This article is aimed to study “Al Wasatiyyah” as a core concept in Islam and as an ideological tool for socio-political order in Malaysia. It is pointed out the different dimensions of Al-Wasatiyyah’s definitions, and surveyed the applications of Al-Wasatiyyah concept in administrative management of Malaysian society via important policies of various Malaysian governments of Prime Minister Dr. Mahathir Mohamad, Abdullah Ahmad Badawi, and Tun Najib Tun Abdul Razak. It is found that Al Wasatiyyah is an important ideological tool for administrative management of Malaysian socio-political order. It effected to the progressive direction for country development, and it is positive both to the public and the individual, Muslims and Non-Muslims in Malaysian society.

Key words: Al Wasatiyyah, Ideological tool, socio-political order.

โอกาสในการสร้างประชาธิปไตยที่มั่นคงของอินโดนีเซีย

An opportunity to establish a consolidate democracy in Indonesia

เทอดศักดิ์ ไปจันทัก¹

บทคัดย่อ

บทความชิ้นนี้เป็นการศึกษาในหัวข้อ โอกาสการสร้างประชาธิปไตยที่มั่นคงของอินโดนีเซีย โดยเป็นการนำเสนอแนวคิดเชิงทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสร้างประชาธิปไตยที่มั่นคง เพื่ออธิบายปัจจัยเกิดประชาธิปไตยที่มั่นคงของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยการสำรวจจาก Freedom House พบว่าอินโดนีเซียเป็นเพียงประเทศเดียวในภูมิภาคฯ ที่มีระดับของประชาธิปไตยในรูปแบบมีความเป็นอิสระเต็มที่ ตั้งแต่ปี ค.ศ.2006-2013 ผู้เขียนจึงได้ศึกษาระบบการเมืองภายในของอินโดนีเซีย ว่าจะมีโอกาสที่จะให้เป็นประเทศที่มีความมั่นคงของประชาธิปไตยหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า มีปัจจัย 6 ประการ ที่สามารถสร้างโอกาสให้อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีความเป็นประชาธิปไตยที่มั่นคง ได้แก่ การปฏิรูประบบพรรคการเมือง การปฏิรูประบบการเลือกตั้งและระบบพรรคการเมือง การปฏิรูปกองทัพ การสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ-สังคม ภาคประชาสังคม และ ผู้นำทางการเมือง

This Article Study about an opportunity to establish a consolidate democracy in Indonesia as a conceptual presentation of the theory about the creation of a consolidate democracy to describe factors that cause of a consolidate democracy in Southeast Asia countries. By exploring from the Freedom House, Only Indonesia was found highest level of democracy in a property that full free from the year 2006-2013. The author has studied Indonesia's internal political system that will have the opportunity to have a consolidate democracy or not. Study results showed that there are 6 factors that can create opportunities that Indonesia is a country where there is a consolidate democracy, including constitutional reforms, the election system and the political party system reform, army reform, the create a stable of socio-economics, civil society and political leader.

---

¹ อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ ภาควิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

มาตรฐานของหน่วยงานภาครัฐ (Standardization of Public Sector)

ปิยะนุช เงินคล้าย

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องมาตรฐานของหน่วยงานภาครัฐมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาระบบมาตรฐานในหน่วยงานภาครัฐ เปรียบเทียบระบบมาตรฐานแบบต่างๆ ที่ใช้ในหน่วยงานภาครัฐ และเสนอแนะแนวทางในการนำระบบมาตรฐานมาใช้ ระเบียบวิธีการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา จัดเก็บข้อมูลจากเอกสารของหน่วยงาน ศึกษากรณีศึกษาที่หน่วยงานมีการพัฒนาระบบมาตรฐาน และใช้การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม

ผลการศึกษา พบว่า (1) มีเพียงการประกันคุณภาพที่มีพระราชบัญญัติกำหนดไว้ให้มีการดำเนินการตามมาตรฐาน (2) การประกันคุณภาพ มาตรฐาน P.S.O. และมาตรฐาน J.S.O. มีการกำหนดวิธีการปฏิบัติไว้ชัดเจนและต้องทำทั้งองค์การจะมีส่วนใดส่วนหนึ่งไม่ได้ ส่วนมาตรฐาน ISO แม้จะมีการกำหนดวิธีการปฏิบัติไว้ชัดเจนแต่สามารถเลือกทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งได้ (3) แนวคิดหลักที่เกี่ยวกับมาตรฐานแต่ละรูปแบบมีความแตกต่างกัน (4) ทุกระบบมาตรฐานมีการกำหนดตัวชี้วัดในการประเมินคุณภาพที่ละเอียด ชัดเจน เป็นรูปธรรมหากแต่มีแนวทางปฏิบัติที่แตกต่างกันไป (5) การประกันคุณภาพ มาตรฐาน ISO มาตรฐาน J.S.O. กำหนดคุณสมบัติของผู้ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพ และมีการฝึกอบรมผู้ประเมินส่วนมาตรฐาน P.S.O. คัดเลือกผู้ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (6) การประกันคุณภาพ มาตรฐาน P.S.O. ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการประเมินคุณภาพ มาตรฐาน ISO มาตรฐาน J.S.O. มีค่าใช้จ่ายในการประเมินคุณภาพ

ข้อเสนอแนะจากผลที่ได้ในการศึกษา

1. ควรเลือกรูปแบบของระบบมาตรฐานให้สอดคล้องกับลักษณะงาน
2. ไม่ควรเปลี่ยนรูปแบบระบบมาตรฐานบ่อย เพราะจะทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่อง
3. ควรจัดทำคู่มือในการกำหนดมาตรฐาน
4. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตรวจประเมินคุณภาพและหาแนวทางในการแก้ไข
5. บุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพควรมีความรู้ความเข้าใจใน

ระบบ มาตรฐาน และสามารถดำเนินการตามระบบมาตรฐานของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ

The objective of this research was to study the standards implemented in the public sector, to compare the standards used in government agencies, and to provide recommendations for establishing standards. The study used descriptive method with data collection from documents, case studies, and participant observation.

The findings are as follows : (1) only the QA is stipulated by law; (2) QA, PSO, and JSO include precise procedures to be fully applied in every part of the organization, whereas ISO let user choose some activity; (3) the main concept of each standard is different from one another; (4) all standards clearly define concrete indicators to assess the quality, whereas each standard's procedural activities are different from one another; (5) QA, ISO, and JSO, specify qualification and training requirements for evaluator, whereas PSO has scholars select evaluator, (7) QA and PSO evaluation is free of charge, whereas there is a service charge for ISO and JSO evaluation.

Recommendations

1. Should select the standard suitable for job characteristics.
2. Should not change the standard system from time to time that can cause discontinuities
3. Should prepare manual for establishment of standard provide instruction in quality improvement. In order to develop common standards.
4. Should analyze the factors affecting the evaluation and find solution.
5. All personnel involved should be well equipped with understanding of standards and capable of carrying out activities concerned effectively.

นโยบายและการวางแผนการดำเนินงานของเทศบาลตำบล
กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเสาชิงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี
Policy and Administrative Plan of Tam Bon Municipality:
A Case of Sao Tong Hin Tam Bon Municipality,
Bang Yai Distric, Nonthaburi Province

พงศ์สิทธิ์ ศรีสมทรัพย์

บทคัดย่อ

บทความชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้สนใจการบริหารงานของเทศบาลตำบลได้ทราบถึงกระบวนการในการจัดทำแผนของเทศบาลตำบลซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบทั่วประเทศ (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) ต้องใช้หลักเกณฑ์ร่วมกันในการจัดทำแผนขององค์กร นอกจากนี้ยังต้องการแสดงให้เห็นรายละเอียดของการกำหนดนโยบายและการวางแผนของเทศบาลตำบลเสาชิงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

จากระเบียบการจัดทำแผนของกระทรวงมหาดไทย เทศบาลตำบลจะต้องจัดทำแผนเป็น 3 ระดับคือ (1) แผนยุทธศาสตร์ 5 ปี มีลักษณะเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ บูรณาการความต้องการของท้องถิ่นกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด อำเภอ และแผนชุมชน (2) แผนพัฒนาสามปี ทำเพิ่มไปข้างหน้าทุกปี เป็นการนำแนวทางการพัฒนาจากแผนยุทธศาสตร์มา กำหนด งาน/โครงการ รวมถึงการบรรจุโครงการตามนโยบายของรัฐ โครงการเร่งด่วนตามนโยบายของผู้บริหาร มีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ (3) การทำเทศบัญญัติว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปี และทำการดำเนินงาน เป็นการนำแผนพัฒนาสามปีที่ทบทวนปรับปรุงแล้ว โดยแผนปีหนึ่งจะถูกนำมาจัดทำใน รูปเทศบัญญัติว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปี และจัดทำแผนดำเนินงานเพื่อใช้ในการกำกับควบคุมให้มีการบริหารงบประมาณตามประมาณการที่กำหนดในปีงบประมาณหนึ่งๆ

พื้นที่ตั้งเดิมของเทศบาลเป็นชุมชนชาวสวนของจังหวัดนนทบุรี การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งของรัฐบาลไทยส่งผลให้เทศบาลตำบลเสาชิงหินมีถนนวงแหวนด้านตะวันตก (ตลิ่งชัน – สุพรรณบุรี) ผ่านกลางชุมชน และพื้นที่ของเทศบาลยังเป็นสถานีต้นทางของรถไฟฟ้ามหานคร สายสีม่วง (บางบัวทอง – เตาปูน) ซึ่งจะเริ่มเปิดดำเนินการในปี พ.ศ. 2558 พื้นที่ปกครองของเทศบาลจึงมีชาวมหานครอพยพมาตั้งถิ่นฐานใหม่มากขึ้นเรื่อยๆ ในรูปหมู่บ้านจัดสรร คอนโดมิเนียม และอาคารพาณิชย์ ชุมชนชาวสวนดั้งเดิมกลายเป็นคนส่วนน้อยในพื้นที่

นโยบาย และแผนงานโครงการของเทศบาลจึงถูกออกแบบมาเพื่อจัดการกับปัญหาที่จะเกิดขึ้น เช่น ปัญหาจราจร ปัญหาความปลอดภัยในทรัพย์สิน ปัญหาน้ำท่วม และปัญหาทางเศรษฐกิจ

ของประชาชนดั้งเดิมในพื้นที่ ผู้ศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในกระบวนการจัดทำนโยบายและแผนยังมีน้อยควรหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

The objectives of this paper are: (1) to describe the formulation of Tambon Municipality administrative plan, (2) to show the policy formulation and the administrative plan of Sao Tong Hin Tambon Municipality.

As the Ministry of Interior's rule for local government on administrative plan (except Bangkok Metropolitan Administration), there are three levels (1) Five Years Socio-Economic Development Plan, which integrated Five Years National Plan, Central Government Administrative Plan, Strategic and Development Plan for Province and Districts, and Community Plans, (2) Three Years Development Plan which is rolling plan, formulate forward every year, select projects from Five Years Socio-Economic Development Plan, may include urgent projects and show the priority of these projects, and (3) Budget Annual and The Action Plan. The Budget Annual prepared from Three Years Development Plan, by reviewing and pass to the legislature for adoption. After that the administrator must formulate the Action Plan according to the budget. The Action Plan used for monitors and evaluate the projects to be on schedule and help the administrator to follow up the problems.

Sao Tong Hin Tambon Municipality is in Bang Yai Distric, Nonthaburi Province. This area is the suburban of Bangkok Metropolitan, has the super highway from North to South of the country, and has history of flooding, also It area is the beginning of Electric Train, Violet Line, which will operate on 2558 b.c. So There are many new residents moving in and working outside the municipal area, just only live at night and on weekend. Contrary to the old residents, they still live in the municipal area by day and night. Most of them working on retail business and less income than the new residents. The administrator of Sao Tong Hin Tambon Municipality has emphasis on solving these problems: public safety, flooding control, traffic jam, pollution, and the career of the old residents, by increasing these type of projects to Five Years Socio- Economic Development Plan and Three Years Development Plan. On These policies formulating and planning process I found that the participation of civil community are at low level and should be improved.